

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/13,89

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2023/2677
Karar No. 2025/11389
Tarihi: 10.07.2025

●HİZMET TESPİTİ DAVASI İLE OLAYIN İŞ KAZASI OLDUĞUNUN TESPİTİ VE DAVACININ MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYIP ORANININ TESPİTİ TALEPLERİNE İLİŞKİN TALEPLERİN AYNI DAVADA GÖRÜLEBİLECEĞİ
●ÇELİŞKİLİ KARARLAR VERİLMESİNİ ÖNLEMELERİ AÇISINDAN, DAVALARIN BİRLİKTE GÖRÜLMESİ VE DELİLLERİN BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLMESİNİN ZORUNLU OLDUĞU

ÖZETİ: Eldeki dava dosyasında, Mahkemece; olayın iş kazası olduğunun tespiti ve davacının meslekte kazanma gücü kayıp oranının tespiti taleplerine ilişkin taleplerin işbu dosyadan tefrik edilerek ayrı esasa kaydedilmesine karar verilmiş ise de işbu dava ile iş kazası tespiti ve iş göremezlik oranının tespiti istemli davalar arasında hukuki ve fiili irtibat olduğu, biri hakkında verilecek kararın diğerini etkileyeceği, aralarında bağlantı mevcut olduğu anlaşıldığından, gerek yargılamanın daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve gerekse çelişkili kararlar verilmesini önlemek açısından, davaların birlikte görülmesi ve delillerin birlikte değerlendirilmesi zorunludur.

Mahkemece, tefrik edilen tüm talepler bakımından davaların birleştirilmesi ve deliller birlikte değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi isabetsizdir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı ve fer'i müdahil Kurum vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Özlem Saraç Coşkun tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının davalı işveren bünyesinde sigortasız olarak çalıştığını, müvekkilinin 22.07.2019 tarihinde işverenin emrinde ve gözetimi altında iş yerinde fiilen çalışmakta iken plastik eritme işlemi esnasında malzeme borduna elini kaptırdığını ve sol elinin iki parmağının koptuğunu belirterek, davacının davalıya ait iş yerinde işçi olarak belirtilen tarihte çalıştığının, çalışması sırasında gerçekleşen kazanın iş kazası olduğunun ve maluliyet oranının tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, olayın iş kazası olduğunun tespiti ve davacının meslekte kazanma gücü kaybı oranının tespitine ilişkin istemlerin tefrik edilerek ayrı esasa kaydedilmesine, hizmet tespiti talebine ilişkin davanın eldeki dosyada görülmeye devam edilmesine karar verilmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; kazanın müvekkiline ait iş yerinde gerçekleştiği hususunun soyut bir iddiadan ibaret olduğunu, davacının iş yerinde çalışan bir işçi olmadığını, davacı tarafca dosyaya sunulan SGK raporunda da davacının kazanın arkadaşına yardım etmek amaçlı gittiğinde helezonun döndüğünü unutarak helezonu iterken gerçekleştiğini beyan ettiğini, yani davacının, olay gününde ve saatinde iş için değil arkadaşına yardım etmek amacıyla orada bulunduğunu, olayı iş kazası olarak nitelendirmenin mümkün olmadığını beyanla davanın reddini talep etmiştir.

Fer'i müdahil SGK Başkanlığı vekili cevap dilekçesinde; Kurum tarafından 18.08.2020 tarihli ve 2020/AÇ/63 sayılı denetmen raporu düzenlenmiş olup, yapılan incelemeler sonucu davacının davalıya ait iş yerinde geçirdiği kazanın iş kazası olduğu yönünde herhangi bir tespit yapılamadığını, müvekkili Kurumun işlemlerinin yasal mevzuata ve hukuka uygun olduğunu belirterek davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kabulü ile davacının, davalının Denizli Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 1081252.20 sıra numaralı dosyasında işlem gören iş yerinde 22.07.2019 tarihinde bir gün süreyle hizmet akdine tabi olarak 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine göre zorunlu sigortalılık kapsamında fiilen çalıştığının tespitine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde

davalı vekili ve fer'i müdahil Kurum vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Fer'i müdahil SGK Başkanlığı vekili temyiz dilekçesinde müfettiş tarafından yapılan incelemede davacının iş kazası geçirdiğine dair tespit yapılmadığını, Kurum işlemlerinin yerinde olduğunu belirterek kararı temyiz etmiştir.

Davalı vekili, tanık beyanlarının çelişkili ve gerçek dışı olduğunu, davacının müfettişe plastik eritme makinesinde çalıştığını beyan etmesine rağmen, tanığın naylon çekme makinesinde çalıştığını belirttiği, yine tanık Murat'ın müfettişe verdiği ifade ile mahkemedeki beyanının farklı olduğunu, iddianın ispatlanmadığını, Kurum tarafından da olayın iş kazası olduğu veya işçi işveren ilişkisi olup olmadığı yönünde tespit yapılmadığının bildirildiğini belirterek kararın bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, hizmet tespiti istemine ilişkindir.

Davaların birleştirilmesi ve ayrılmasına ilişkin hükümler, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 166. ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olup, amacı usul ekonomisine hizmet etmek ve aynı konuda çelişkili kararlar verilmesini önlemektir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 166. maddesinin 4. fıkrasında “Davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması ya da biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması durumunda, bağlantı var sayılır.”, 2. fıkrada da; “Davalar, ayrı yargı çevrelerinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki hukuk mahkemelerinde açılmış ise bağlantı sebebiyle birleştirme ikinci davanın açıldığı mahkemeden talep edilebilir. Birinci davanın açıldığı Mahkeme, talebin kabulü ile davaların birleştirilmesine ilişkin kararın kesinleşmesinden itibaren, bununla bağlıdır” denilmektedir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 167. maddesi ise “Mahkeme, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için birlikte açılmış veya sonradan birleştirilmiş davaların ayrılmasına, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden karar verebilir. Bu durumda Mahkeme, ayrılmasına karar verilen davalara bakmaya devam eder” biçiminde bir düzenlemeyi öngörmektedir.

Eldeki dava dosyasında, Mahkemece; olayın iş kazası olduğunun tespiti ve davacının meslekte kazanma gücü kayıp oranının tespiti taleplerine ilişkin taleplerin işbu dosyadan tefrik edilerek ayrı esasa kaydedilmesine karar verilmiş ise de işbu dava ile iş kazası tespiti ve iş göremezlik oranının tespiti istemli davalar arasında hukuki ve fiili irtibat olduğu, biri hakkında verilecek kararın diğerini etkileyeceği, aralarında bağlantı mevcut olduğu anlaşıldığından, gerek yargılamanın daha sağlıklı

bir şekilde yürütülmesi ve gerekse çelişkili kararlar verilmesini önlemek açısından, davaların birlikte görülmesi ve delillerin birlikte değerlendirilmesi zorunludur.

Mahkemece, tefrik edilen tüm talepler bakımından davaların birleştirilmesi ve deliller birlikte değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi isabetsizdir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgisine iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

10.07.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.